

İKİZLER

Yaşlı adam, balkonda pirinç ayıklayan eşinin yanına oturdu.

Pencere önündeki zeytin ağacının kendilerinden yana olan dalına iki serçe art arda süzülüp kondu. İkisinin de bakışı, serçelerin ardınca sürüklendi. Bunlar, tam da klimanın dibine yuva yapan kırlangıçlara benzemiyordu. Birinin boğazındaki tüyler diğerine göre daha karaydı. Boğazının tüyü kara olanı, diğerinden daha iriydi; horozlanmasından belliydi ki erkekti bu; ikide bir “cik cik” edip bir o dala, bir bu dala sıçrayıp duruyordu.

Eşi, yaşlı adamın koluna dokundu:

“Biz de böyleydik değil mi?”

“Böyleydik” dedi yaşlı adam.

“Senin de bıyığın, saçın karaydı o zamanlar.”

“Karaydı” dedi yaşlı adam.

Kadın, art arda sordu; yaşlı adam yanıtladı onu:

“Benim gözlerim bal rengiydi değil mi?”

“Bal rengiydi.”

“Saman sarısı bir kucak dolusu saçım, belime dek inerdi değil mi?”

“Beline dek inerdi.”

“Ya belim?”

“Karıncı beli gibiydi.”

“Ellerim?”

“Apaktı.”

“Parmaklarım?”

“O zamanın birer ‘kulüp sigarası’ inceliğindeydi.”

Kadın, birden belini tuttu, güçlkle dikeldi, ellerini yan yana getirip eşine doğru uzattı:

“Şunlara bir bak” dedi. “Şu ayrıık otunu andıran damarlara bak. Şu altları siyah halkalarla çevrili, bal rengi olan gözlerime bak. Geçti; hepsi geçti. Karacaoğlan’ın dediği gibi ‘geçmez akçe pul’a dönüştü her biri.”

Serçeler “pırrr” edip art arda havalandı ikisi de.

Yaşlı adam, eşinin gözlerine baktı.

“O denli de karamsar olma. Biz görevimizi yüzümüzün akıyla tamamladık diye düşünüyorum. Biri kız üç evlat, beş torun verdik bu ülkeye...”

Tam bu zaman işte belindeki sancı kıvrandırdı yaşlı adamı. Bir değişiklik oldu onda. Sevgiyi, hüznü birlikte tadar gibi oldu. Boğazından göğsüne doğru sıcacık bir şeylerin indiğini duyumsadı. Ayakları, yürüyen bir merdivenin üstündeymiş gibi geldi ona. Sevinsin mi, üzölsün mü karar veremedi bir türlü. Kalbi, alışılmışın dışında atmaya başladı. Elini sol memesinin üstüne koyup bastırdı. Kalbinin atışını yavaşlatmak istedi aklınca. Bunaltıcı bir ter kapladı tüm bedenini. Bedeninin değişik yerlerinde kaşıntılar peydah oldu. “El, bedende kaşınan yeri bilir”di oysa. Ama bir değildi ki kaşınan yer. Vücudu gittikçe karıncalandı. Kurtuluşu, eşinin gözlerinde tutmakta buldu:

“Ses geliyor. Baran’la Berçem mi yoksa?”

“Evet, onlar” dedi eşi. “Dönem ödevlerini hazırlıyorlar kütüphanede.”

“Ödevlerinin olduğundan haberim var. Dün bitirmeleri gerekirdi. Önce bize okuyup sonra okula götüreceklerdi. Öyle anlaşmıştık onlarla.”

“Nerdeyse gelirler” dedi eşi.

(Devamı var.)

2

“Biliyor musun” dedi yaşlı adam; “ikiz olmalarının iyi yanları da var.”

Tam bu zaman Baran’la Berçem, birer Arap atı tayı gibi soluk soluğa yanlarına gelip her biri, birinin boynuna sarıldı anneanneleriyle dedelerinin.

Berçem, konuştu önce:

“Oh be, rahatladım. Dünya sırtıma binmişti sanki.”

“Al benden de o kadar” dedi Baran.

“11 /A ile 11/B’nin edebiyatına aynı öğretmen giriyor dede. Biliyorsun ben A’dayım; Baran, B’de.”

“Bilmez olur muyum güzel kızım; ancak ödevlerinizin ne olduğunu söylemediniz bana?”

“Sürpriz olsun istedik dede” dedi Baran.

Berçem, Baran’ın sözünü kesti:

“Dilediğimiz bir devrimciye, bir bilimadamına, bir düşünüre istediğimiz uzunlukta bir mektup yazacağız. Ben “Devrim şehidimiz Kubilay”a yazdım; Baran da Hacı Bektaş Veli’ye yazdı.”

Yaşlı adam, önce eşine baktı; sonra da ikiz torunlarını sırayla bağrına bastı; ikisinin de alınlarından bir güzelce öptü.

“İki güzel insan seçmişsiniz. Biri, yüzyıllar önce insanlık için en güzel, en gerçekçi öğretiyi yazmış; bizlerin, ‘bilim yolu’ndan yürümemizi buyurmuş; bu yolu izlersek sağlıklı bir yaşam sürebileceğimizi dile getirmiş; hurafenin, bağınazlığın, insanları karanlığa sürükleyeceğini; karanlığın körlük, bataklik olduğunu, kuşkuya düşülmeyecek biçimde apaçık ortaya koymuş bir ulu pir, bir büyük düşündürdür. Diğeriyse; devrim için, aydınlık için, geleceğimiz için gençliğini feda eden, bu uğurda Kerbela şehidimiz İmam Hüseyin gibi başını veren genç bir öğretmen, yürekli bir subaydır. İkinizi de kutluyorum çocuklar. Ancak, yazdıklarınızı da dinlemek isterim.”

Berçem, sınıftaymış gibi parmak kaldırdı.

“İsterseniz yakından uzağa doğru gidelim.”

Yaşlı adam güldü:

“Anlaşıldı; mektup, Kubilay’a postalanacak önce. Hadi bakalım Berçem, seni dinliyoruz.”

O da okudu:

“Sevgili Teğmenim,

Sana böyle seslenmek istiyorum; çünkü seni, devrim tarihimizin altın sayfalarına kazınmış o güzel fotoğrafınla tanıyorum ben. Evet sen, şanlı tarihimizin en güzel sayfalarından birine oturmuşsun. Adını sadece çocuklarının/ torunlarının gönül defterine yazdırmakla kalmamış, uğruna başını verdiği ülkemizin tüm çocuklarının yüreklerine de silinmeyecek bir biçimde kazınmışsın. Seni bir subay giysisi içinde gördüğüm için mektubuma ‘Teğmenim’ diye başladım. Sonra yaşam öykünü okuyunca anladım ki karanlığı silmek, aydınlığı getirmek için ‘bilim yolu’nda yürüyen saygın bir öğretmenmişsin aynı zamanda. İki kutsal kavram; iki saygın meslek; iki yüce kurum. Sen o güzelim giysi içinde ‘Başkomutan’ından aldığı emirle, yine ‘Başöğretmen’inden esinlendiğin o aydınlık düşüncenin bayraktarlığını yaptın.

Sevgili Teğmenim, Sevgili Öğretmenim;

Okuyoruz, büyüklerimizden dinliyoruz: Ulusların kahramanları vardır. Sen ulusumuzun gerçek bir kahramanısın.

(Devamı var.)

Öğretmenlikle cehaletin, yobazlığın; askerlikle hainlerin karşısına dikilip ulusunun geleceği uğruna yaşamını feda ettin. Kahramanlığın tanımı değil de nedir bu?

Kahraman Teğmenim, Fedakâr Öğretmenim;

Senden sonra gelişen olayların yabancısı değiliz. Sana ve arkadaşlarına zulmedenler, gençliğinize kıyanlar, uğruna başını verdiği devrim yasalarınca hak ettikleri cezaları alıp tarihin ‘lanetliler çöplüğü’nde çamurlaşmış yok oldular. Ama sen ‘Mustafa Fehmi Kubilay’ olarak bunca yıldır, o teğmen rütbenle hiç yaşlanmadan, o aydınlık bakışlarıyla belleğimizin ve gönlümüzün sevgili bir konuğu yüceliğinde, bizimle birlikte yaşamaya devam ediyorsun. Bu birliktelik, ardımız olan kuşaklar için de geçerlidir.

Benim Güzel Teğmenim,

Şimdi de sana, ülkemizde, tanık olduğumuz olaylarla ilgili kısa bir rapor sunmak istiyorum. Dilersen çık Mustafa Kemal’in katına; tekmil verip bu raporu sen de ona sun.

Günümüz Türkiye’si, Mustafa Kemal Türkiye’si değil artık. Sizler bilim yolunu yeğlediniz. Girdiğiniz bu yolla Batı’ya pencere açalım, diye didindiniz; bu uğurda canlarınızı verdiniz; günümüz yöneticileriye bilim dışı yollar izleyerek sonlarının karanlık olacağını bile bile Doğu’ya kapı açmak için çırpınıp duruyor.

Sizler kurdunuz, bunlar yıkmaya çalışıyor.

Sizler yaptınız, bunlar bozuyor.

Yanımız/yöremiz, birer kan gölüne dönüşmüş.

Kime dost, kime düşman olduğumuz belli değil.

Hangi yana dönsek yoksulun, dar gelirlinin ezilmişliğine tanık oluyoruz.

Sevgili Teğmenim, sana kıyan karanlıkçı zihniyet, aradan bunca yıl geçmesine karşın, bugün de sarı dişlerini gıcırdatarak, kırpık bıyıklarını kaşıyarak, başındaki sarığıyla, sırtındaki cüppesiyle üstümüze üstümüze gelmektedir. Mahallemizde, okullarımızda, çevremizde burnumuzun dibindeler hep; ayrık otu, dut yaprağı çokluğunda serpilip yayılmışlar. Ama olsun; kurumaya, sararıp dalından kopmaya er geç mahkûmdur bunlar. Çünkü karşılarında tıpkı senin gibi Mustafa Kemal’e kopmaz bağlarla bağlanmış, onun devrimlerine gönül vermiş, Cumhuriyet’i canı pahasına korumaya ant içmiş, inançlı/uygar bir gençlik bulacaklardır. Çünkü karanlığın ışığa galip geldiği bir ortam, bugüne kadar henüz oluşmamıştır.

Sevgili Teğmenim, sen ışığın özüsün. Sen, bilim yolunun yolcususun. Bu yaşımla, bu kalemimle, bu dilimle seni nasıl anlatabilirim ben? O güzelim resmini tam olarak nasıl çizebilirim? Sen, anıtının altında bir avuç toprak değilsin ki; koca bir vatansın sen. Sen ruhsun, cansın; ölümsüz bir destansın sen...

Sana ve senin gibi yaşamını yitiren tüm devrimcilere, Atatürk Gençliği’nden selam olsun.

O kutsal ellerinden öperim...

Berçem”

Yaşlı adamla eşi, olabildiğince duygulanmışlardı. Her ikisi de gözlerinde biriken damlaları, torunlarından saklamaya çalıştılar.

Sıra Baran’daydı.

Yerinden kalktı; önce kardeşini kucaklayıp kutladı onu. Sonra öksürür gibi yaptı. Üst üste yineledi bu yaptığını; biraz da heyecanla, başladı okumaya yazdığını:

(Devamı var.)

“Benim Güzel Pirim,

Bin yıla yakın bir zaman dilimi var aramızda. Ama öylesine yakınsın ki bana, tıpkı babam, tıpkı dedem gibi. Seni ve dünyanın diğer ünlü düşünürlerini, yazarlarını, şairlerini dedemden öğrendik biz. Okulumuzda bile sahip olamadığımız bir kütüphane var evimizde. Bizler de tıpkı fareler gibi bu kitapların arasında geziniyoruz. Yaprakları kemirmekten çok, özümseyip belleğimize nakşediyoruz. Öyküyü, romanı, şiiri seviyoruz. Sözün özü, okumayı seviyoruz. Bu güzel kazanımın bir bölümünü dedemizden, bir bölümünü de üç yıldır edebiyat derslerimize giren saygıdeğer öğretmenimizden aldık biz.

Güzel Pirim, Ulu Pirim;

Senden bunca yıl sonra ülkemizdeki görünüm, hiç de iç açıcı değil. Ülkemizi yönetenler, gericiilik yolunda karanlığa doğru bir koşu başlatmışlardır. Mustafa Kemal’in devrimleri birer birer ortadan kaldırılıp yok ediliyor. Eğitim ağacımızın köküne hain ellerce kibrit suyu dökülmektedir. Karanlıkçı güçler; seni, koca Yunus’u, Pir Sultan’ı, Fuzuli’yi silip görünmez kılmaya çalışıyor. Ama aldanıyor bu zavallılar. Asıl kendileri silinip yok olacaklar. Adları/sanları anılmayacak bir daha. Çocukları/torunları, babalarından/ dedelerinden ötürü bir utanç deryasında yüzecekler hep.

Güzel Pirim,

Bilim dünyası bir derya. Düşünürler, yazarlar, şairler toplumu, bir umman. Kimleri üstünde taşımamış ki bu koca dünya. Bunların adlarını saymaya kalkışsam, bana deli derler sonra. Bu güzel adamların her biri, girdikleri bilim yolunda karanlığı aydınlatmak, gelecek kuşaklara ışıklı yollar açmak için birer mum yakmışlardır güçlerinin yettiğince; paha biçilmez ölümsüz yapıtlar sunmuşlardır insanlığa. Bu yola girenlerden bir sonra geleni, bir öncekinin attığı temel üstüne bir taş daha koyup kalıcılığını sağlamaya çalışmış bu yapının. Bu arada eleştiriler, değişiklikler diz boyu yaşanmıştır. Bilim de bunu gerektirir zaten; kuşkuyu, sorgulamayı gerektirir. Ama biri var ki aradan binyıl geçmesine karşın onun söylediklerinin hiçbiri yanlış çıkmamış, en küçük bir değişikliğe uğramamıştır. İşte bu ulu kişi sensin Hacı Bektaş. Bilim yolunu gösteren sensin. Senin her özdeyişinin açılımı, kerpiç kalınlığında bir kitap oluşturur. Ta o gün demiştin güzel Pirim: ‘İlimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır.’ Binyıl sonra yine geçerli bu sözün. Ne yazık ki ülke yöneticileri, bu uyarının ayırımında değiller. Bunca değişimler, teknolojinin bunca gelişmesi, kıllarını kıpırdatmıyor bunların. Bindikleri aygıt, gerisin geri gidiyor. Varacakları yer bataklık, duracakları yer karanlık olacak elbette. Bunu sen binyıl önce görüp söylemişsin. Seni büyüten, seni yücelten de budur işte. Senin gösterdiğin yolda barış, öğütlediğin yolda paylaşım vardır. Hak vardır; emek vardır; eşitlik, adalet vardır. Işıklı yoldan gidildiğinde bunlara rastlanır. Işıklı yol, bilim yoludur.

Güzel Pirim, Ulu Pirim;

Gerçekleri yazdım sana; içimde biriken aktarmaya çalıştım. Senin bizlere sunduğun ‘sevgi bahçesi’nden buncasını derebildim ancak. Gücüm, buncasına yetti.

Yolun, yolum; dilin, dilimdir.

O ışık saçan ellerinden öperim...

Baran”

Yaşlı adamla eşi, tek söz söylemeden ikizleri paylaşıp bağrılarına basmakla yetindiler sadece.

Söylenecek sözleri, torunları söylemişti zaten...

SON

